

Abstrakt

Predmetom tejto práce je analýza prejudiciálnych otázok v zmysle právnej úpravy vnútroštátnych predpisov, a to najmä základných procesných poriadkov platných na území Českej a Slovenskej republiky, osobitne v zmysle úpravy zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku platného na území Slovenska (ďalej len „OSP“) a zákona č. 99/1963 Sb. Občanský soudní řád platného na území Českej republiky (ďalej len „OSŘ“) a zároveň taktiež analýza prejudiciálnych otázok, ich význam, pojem a účel v kontexte práva Európskej únie (na účely tohto textu sa právo Európskej únie bude označovať aj ako „**právo Únie**“ alebo „**úniové právo**“).

Text samotného jadra práce je rozdelený do 5 častí, v ktorých je na základe nižšie uvedených výskumných metód a postupov rozpracovaná problematika prejudiciálnych otázok v kontexte slovenského a českého práva a následne práva Únie. V prvých dvoch častiach práce je objasnený náčrt historického vývoja, pojem, význam a účel prejudiciálnych otázok v kontexte právneho poriadku Slovenskej a Českej republiky, kde je zároveň aj priblížená právna úprava týchto otázok v de lege lata. Zároveň sa autorka bližšie venuje spôsobilosti otázok, ktoré sa môžu posudzovať ako predbežné, negatívnej koncepcia prejudiciálnych otázok v zmysle viazanosti súdov rozhodnutiami iných orgánov podľa číselne zhodných §§ 135 pre obidva procesné predpisy t.j. aj OSP aj OSŘ. V tejto súvislosti sú posudzované aj dôsledky predloženia prejudiciálnej otázky na rozhodnutie príslušnému orgánu na konanie pred civilným súdom. Na záver prvej časti práce sú rozpracované dôsledky predloženia prejudiciálnej otázky na rozhodnutie inému orgánu (napr. správne) na konanie pred súdom vo veci samej ako aj záväznosť posúdenia prejudiciálnej otázky. V rámci jednotlivých pododsekov tejto časti práce sú priebežne použitím metódy komparácie právnych textov porovnávané právne úpravy prejudiciálnych otázok v slovenskom Občianskom súdom poriadku a v českom Občanském soudním řádu, kde je uvedený a popísaný právny stav de lege lata.

Tretia časť samotného jadra práce, ktorá je aj obsahovo najrozsiahlejšia, sa zaoberá pojmom, právnou povahou a významom prejudiciálnych otázok v práve Únie, ktoré sú upravené najmä článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie. V rámci uvedenej časti práce autorka najskôr popisuje historický kontext vývoja „európskej“ prejudiciálnej otázky v rámci historického vývoja Európskej únie až po nadobudnutie platnosti

Lisabonskej zmluvy. Táto časť práce približuje a objasňuje základné pojmy únievého práva úzko súvisiace s prejudiciálnymi otázkami a konaním o nich, právne základy a charakteristiku konania o prejudiciálnej otázke, aktívnu legitimáciu súdov členských štátov, povahu súdnych orgánov, ktoré sú oprávnené iniciovať konanie o prejudiciálnej otázke, povinnosť resp. oprávnenie orgánov členských štátov predkladať prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru. Rovnako tak približuje aj samotné prejudiciálne konanie podľa práva Európskej únie, ktoré vyjadruje prvok spolupráce medzi Súdnym dvorom Európskej únie a vnútroštátnymi súdmi. V rámci priblíženia konania o prejudiciálnej otázke v zmysle článku 267 ZFEÚ sú rozobraté jeho jednotlivé štádiá, záväznosť rozhodnutí vydaných Súdnym dvorom ako aj vplyv predloženia predbežných otázok na vnútroštátne konanie.

Štvrtá časť práce je venovaná komparácii významu a účelu prejudiciálnych otázok vo vnútroštátnej úprave resp. v právnom poriadku Slovenskej a Českej republiky a právnou úpravou na úrovni práva Únie. Cieľom uvedenej časti práce je najmä ozrejmiť odlišnosti významu prejudiciálnych otázok v kontexte vnútroštátneho práva a v kontexte práva Únie, ktoré sa v nadväznosti na vstup Českej a Slovenskej republiky stalo integrálnou súčasťou právneho poriadku oboch krajín. V tejto časti práce sú rozdiely medzi vyššie uvedenými právnymi inštitútmi poukázané najmä s súvislosťou s poukazom na oprávnenie, súdnych orgánov rozhodovať o predložených predbežných otázkach, ale aj formou a záväznosťou posúdenia takýchto otázok príslušnými orgánmi pre strany konania eventuálne pre iné subjekty.

Piata časť samotného jadra práce je osobitne venovaná aplikácii práva Únie vo vnútroštátnych civilných právnych predpisoch Slovenska a Českej republiky. Predmetom tejto časti práce je jednak poukávanie na niektoré aplikačné problémy vnútroštátnych súdov pri prekladaní otázok Súdnemu dvoru, a to najmä z pozície právneho zástupcu, ako aj porovnanie aktivity resp. ochoty predkladania prejudiciálnych otázok vnútroštátnymi súdmi.

Pri vypracovaní práce bola použitá kombinácia analytických výskumných metód. Metóda analýzy dokumentov bola využívaná pri spracovaní predmetných právnych predpisov, monografií, odborných článkov či zborníkov, relevantnej judikatúry, a to tak vnútroštátnych súdov Českej a Slovenskej republiky, ako aj Súdneho dvora Európskej

únie. Metóda komparatívnej analýzy zas bola využitá v osobitných častiach práce , kde sa porovnávali jednotlivé právne úpravy. Okrem bola pri písaní práce taktiež použitá metóda teleologická, historická a metóda sémantická, a to najmä pri objasnení jednotlivých právnych pojmov a významu prejudiciálnych otázok ako takých.

Kľúčové slová:

Prejudiciálne (predbežné) otázky, Prerušenie konania, Viazanosť súdu rozhodnutím iného orgánu, Článok 267 ZFEÚ, Súdny dvor Európskej únie, Právo Európskej únie, Súdny orgán členského štátu, Konanie o prejudiciálnych otázkach, Judikatúra Súdneho dvora